

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 77. An & qualiter committatur Simonia exercendo vel omittendo actus jurisdictionis ecclesiasticæ, & in specie absolvendo, dispensando, assistendo matrimoniis &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

is, præfertim ea, quæ forum internum respicit, tum ratione principii, quippe collata à Christo; tum ratione finis, cum tendat ad salutem animarum spirituales: & circa actus ab ea dependentes, si pro iis detur temporale tanquam pretium, est Simoniacum, ut paulò post dicitur: Et multò magis erit Simoniacum, dare illud pro radice, ex qua illi procedunt, ita communiter supponunt AA. Atque ita Simonia est, dum hæc potestas, v. g. absolvendi, delegatur à Parocho alteri, ut vice sua audiat confessiones suorum subditorum, idèmq; est, si pro pecunia detur licentia eligendi confessarium, Suar. l. 4. de Simon. c. 19. n. 5. Pirh. h. t. n. 47. Item Simonia talis est vendere & emere actus, quibus talis jurisdictio spiritualis, sive ordinaria, sive delegata pro foro etiam externo confertur, cum sic vendatur ipsa jurisdictio, Pirh. n. 48. cit. Suar. ubi ante c. 20. n. 4. Et sic Vicarius Episcopi, neque aliquem Judicem spirituale, sive ordinarium, sive delegatum, neque Vicarium, sive Capellanum alicujus Ecclesiæ, etiam ad nunc amovibilem, constituere potest pro pretio, sive illud detur ex parte accipientis jurisditionem, sive ex parte dantis illam. Quamvis hic illis constituere possit stipendium sustentationis, Suar. l. c. n. 5. Pirh. l. c. Castrop. l. c. p. 10. n. 6. Sumitur ex c. Saluator. caus. 1. q. 3. & ibi Glor. v. & Judicem. & ex c. consulere. h. t. ubi: quicumque vicedominatum sive vicariatum, vel etiam ecclesiasticam rerum administrationem per pecuniam obtinere voluerint, tam ementes quam vendentes sunt Simoniaci, & ab Ecclesia, in cujus contumeliam dare pecuniam & accipere voluerunt, justè excluduntur. Quamvis, si ad actum emptionis & venditionis non processerint, non sit Simonia, nisi mentalis, ut Glor. fin. in cit. c. consulere. juncta Glor. Marg. l. c. & Abb. n. 5. Idem est de constitutione Vicarii generalis & Officialis facta pretio ab Episcopo, Castrop. l. c. Reiffenst. h. t. n. 215. Item Simoniacum est vendere jus eligendi ad dignitates & beneficia ecclesiastica, vel jus confirmandi electionem, & conferendi beneficia; cum jus illud in se sit spirituale, & conferre illud actus spiritualis jurisditionis, Suar. l. c. num. 7. Castrop. Pirh. Reiffenst. h. cit.

2. Resp. Secundò: Jurisdictionem temporalem etiam competentem Prælato alicui ecclesiastico, seu officia eam exercentia vendere, non est Simoniacum, quia spirituale nihil continent, Castrop. l. c. n. 8. Esse quoque licitam eorum venditionem, seclusa lege positiva, modò concedantur benè meritis, & sub pretio, seu stipendio moderato, tradit Idem: quamvis addat, citatis pluribus pro hoc legibus sui regni, prohibitam esse sine licentia regis. Unde credit Episcopum peccaturum, si ista Officia vendat, cum leges civiles respicientes bonum commune teneantur servare: quamvis probabile quoque censet, has leges solum loqui de officiis vendendis à personis secularibus, Ducibus, aliisque similibus Principibus, cum disponere non possint de jurisdictione, bonisque temporalibus personarum ecclesiasticarum.

Quest. 77. An & qualiter committatur Simonia exercendo vel omittendo actus jurisdictionis ecclesiasticæ, & in specie absolvendo, dispensando, assistendo matrimonii &c.

1. Resp. Ad primum & secundum: Pro exercitio Ordinis, aut Jurisdictionis ecclesiasticæ dare aut recipere aliquid temporale esse Simoniam, eo,

quod actus hi sunt spirituales, tum ratione principii, à quo procedunt, nimirum potestatis intrinsecè spiritualis; tum ratione finis, nempe salutis animarum, ad quem tendunt, juxta jam dicta & claros textus. c. 8. 9. 10. 14. & 21. h. t. Similiter Simoniacum esse, pro pretio omittere hujusmodi actus spirituales, dum hæc omisso seu negatio pender ab eadem potestate seu jurisdictione ecclesiastica, juxta c. nemo. & ibi. Glor. Abb. n. 6. c. nullus Episcopus. c. sunt quidam, ead. caus. 1. q. 1. & ibi Glor. Archid. Præpositus. Ugol. tab. 1. c. 40. §. 3. Suar. l. c. c. 22. à n. 4. Castrop. l. c. p. 12. n. 16. Wiestn. h. t. n. 51. Et sic Simonia est post auditam confessionem negare penitenti absolutionem pecunià acceptà ab aliquo tertio, cit. c. nemo. Suar. l. c. c. 21. n. 9. Castrop. n. 17. Less. Wiestn. h. cit. idem est de negata absolutione à censuris, repulsa digni ab Ordinibus, curà animarum, Suar. Less. Wiestn. juxta cit. c. nemo. ex ea ratione, quod sicut absolvere, approbare, ita & absolutionem & approbationem negare digno, est actus & exercitium potestatis clavium ligandi & solvendi moraliter unum, Less. Suar. Castrop. Wiestn. l. c. Idem videtur esse in jurisdictione fori contentiosi, si Judex pecunià corruptus omittat absolvere à censuris; cum sic virtualiter continuet censuram, aut si contra criminisum non procedit, cum sic tacite condonet delictum, aut si justè appellanti neget appellationem, cum in his casibus non tam sit negatio usus jurisdictionis, quam moralis ejus usus, ut Castrop. cit. n. 17. in fin. citans Suar. c. 22. n. 16. in fin. Secus tamen est, seu non committitur Simonia, si actus debitus & justus, v. g. si celebratio missæ, baptizatio independens ab ista jurisdictione negetur, cum illa negatio nihil sit spirituale, sed tantum usus libertatis naturalis, qui qua ratione sit Simoniacus, non apparet, (nisi fortè, ut Layman. L. 4. tr. 10. c. 8. n. 43. apud Wiestner. l. c. pro omissione illius oblato pretium in compensationem jacturæ fructus spiritualis, aliàs ex eo actu percipiendi. Quin &, si actus omisus sit injustus, ejus redemptio oblatà pecunià per se mala non est, sed potius laudabilis, quia fit ad impediendum peccatum, ita Wiestn. l. c.) Castrop. l. c. n. 18. loquens de Parocho obligato pro parochianis legere sacrum, coràmque confessiones audire, si pro pecunià ea omittat, citans pro hoc Suar. l. c. c. 22. n. 13. & Less. l. c. du. 11. n. 64. contra Ugol. tab. 1. c. 40. §. 2. & 3. reputantem id esse Simoniacum, idem contra eundem & Suarez dicens de Parocho negante licentiam constituendi alteri. Et n. 21. de Parocho omittente denunciare parochianum Episcopo, in casu, quo ex officio suo ad denunciandum illum tenetur, cum etsi hac omissione liberet subditum à penà, in hac tamen liberatione non exerceat jurisdictionem propriè absolvendo à penà, aut etiam à censura incurrà, pro quo citat Innoc. & Hostiens. in c. nemo. h. t. Less. l. c. & in hanc sententiam propendere ait Suar. l. c. n. 14. contra Gloss. Abb. in idem c. Sylv. Ugol. & alios relatos à Suarez, cum quibus sentire videtur D. Thom. 2. 2. q. 100. a. 3. ad 3.

2. Resp. Ad tertium: Simoniacum est absolvere à peccatis indignum oblato temporali, eò quòd tunc non vendatur hac ratione actus spiritualis, cum talis absolutio sit nulla, vendatur tamen quidam usus, vel potius abusus spiritualis potestatis, & id videatur sufficere ad Simoniam, ut Suar. L. 4. de Simon. c. 19. n. 2. & cum eo Castrop. l. c. n. 2. arg. c. nemo. hoc tit. Est quoque Simoniacum oblato temporali absol-

absolvere dignum; nisi forte illud detur ad impediendam injustè negatam absolutionem in casti necessitatis, tunc enim ex parte dantis non committitur Simonia. Sic etiam Simonia est, dare & recipere temporale ad obtinendam à confessorio levio- rem pœnitentiam, vel etiam gravio- rem, (intellige datâ ob eum finem pecuniâ ab aliquo tercio) Castrop. cit. p. 12. n. 2. ubi etiam ex Suar. cit. L. 4. c. 19. n. 4. quod Simoniam committat Confessorius imponendo pœnitenti in satisfactionem elemosynas pro pauperibus vel legendis missis, si eum cogat, & quasi obliget pro absolutione, ut eas sibi applicet. Et licet addat secus esse, si solum desiderium & voluntatem dicendi illas missas per se manifestet; Cavendum tamen, ait, scandalum ob appetitum lucri & avaritiæ, idè quæ id ipsum in aliquibus Episcopatus & religionibus prohiberi. Item Simoniacum est concessio indulgentiarum, dum datur vel recipitur pecunia, cum sit actus supremæ cujusdam potestatis spiritualis & supernaturalis à Christo concessæ, tendens ad remissionem pœnarum temporalium, estque venditio aliqua satisfactionis Christi & Sanctorum, quæ per indulgentiam applicantur, Pirh. h. t. n. 4. uti etiam Suar. l. c. n. 9. quod nihilominus in concessione hac possit & soleat exigi aliqua pecunia, non tanquam pretium illius, sed per modum elemosynæ requisitæ ad lucrandas indulgentias, & quidem non soleat dari concedenti eas, sed ad pias causas applicari aut irrogari in pauperes. Quod hic dictum de absolutione à peccatis, idem est de absolutione à censuris.

3. Resp. ad quartum: Simoniacum similiter est dare & accipere temporale tanquam pretium pro dispensatione in votis, juramentis matrimonii, irregularitate & legibus Ecclesiasticis. Ita juxta *can. nullus Episcopus. q. 1. c. nemo. c. ad aures. h. t.* Trid. sess. 24. c. 5. & sess. 25. c. 18. de reform. & cum communi *D. Th. l. c. Silv. v. Simonia. q. 8. § 9. Suarez. l. c. c. 19. n. 1. § c. 20. n. 8. Less. l. c. du. 9. n. 57. Castrop. l. c. n. 10. Pirh. h. t. n. 49. Garc. p. 8. c. 1. n. 100.* His non obstante praxi curiæ Romanæ exigentis pro dispensatione pecuniam, & quidem in majore quantitate, prout gravius est dispensatio; nam ex concessione Pontificis, qui est supra jus commune Ecclesiasticum, expostulatur pecunia non in compensationem dispensationis, & gratiarum, quæ conceduntur (hæc enim esset Simonia contra jus divinum) sed in sustentationem Pontificis ejusque Officialium, quod juri divino conforme juxta dicta supra; vel etiam per modum multæ, dum rationale est, cupienti exemptionem à lege communi imponi aliud onus, quo compensetur illa diffinitas à lege; vel ut sollicitatio dispensationis, alias odiosa, reddatur difficilior, ad restringendam nimiam illam facilitatem petendi dispensationes. Quod fieri potest saltem ex dispensatione Pontificis. Pirh. l. c. Zoes. h. t. n. 24. Suar. Less. &c. Ordinarii verò etiam prædictis titulis seu causis temporale pro dispensatione exigere, aut solvendum constituere nequeant prohibente id ipsum specialiter illis Trid. l. c. & sess. 22. c. 5. in quo solus Papa, non Ordinarii dispensare possunt. Possunt tamen dispensato imponere elemosynam aliquam, ac præcipuè ubi dispensatio supponit culpam dispensati, non tamen sibi applicandam, sed piis operibus, ut Abb. & Covar. in *c. alma mater. p. 1. §. 11. n. 10. D. Thom. l. c. a. 2. ad 3. Rodrig. in Summa. c. 48. n. 4. Nav. c. 23. n. 102.* quos citat & sequitur Castrop. cit. p. 12. n. 11. Sed neque exigere à dispensato quid temporale possunt Episcopi, aliique, pro labore, quem

necesse est impendere in executione dispensationum matrimonialium iis à sede Apostolica commissarum, cum & id ipsum sub excommunicatione reservata, & nullitate dispensationis in litteris commissionis iis interdici soleat, reservatâ quartâ parte ducati soli Notario pro examine testium sumendâque informatione super veritate narratorum in supplica, rebusque aliis. Ita probabilius Nav. l. 1. conf. ut. de rescript. consil. ult. Zerol. in prax. Episc. p. 2. v. delegatus. §. 2. & v. dispensatio. §. 1. Genuens. in pr. archiepisc. curia Neapol. c. 25. n. 13. Garc. de benef. p. 8. c. 1. n. 102. Castrop. l. c. n. 12. Reiffenst. h. t. n. 217. contra Sanch. de Matrim. l. 8. d. 35. n. 21. Salas de l. d. 20. f. 10. in fin. ex ea ratione sentientes contrarium, quod in dictis litteris non prohibeatur exigi & recipi stipendium laboris, sed solum munera & præmia etiam sponte oblata. Verùm & horum nomine hoc loco venire stipendium & debitam pro labore mercedem explicant Farin. apud Castrop. l. c. & Garc. l. c. ubi pro hac sententia varias Cardinalium, Concilii Trid. interpretum assertiones, in quibus etiam specialiter derogatur consuetudinibus in contrarium quibuscumque, etiam immemorialibus. Licet itaque sit illicitum pro dicto labore recipere pecuniam tanquam stipendium, non tamen id prohibitum tanquam Simoniacum, sed solum tanquam turpe Lucrum, adducit Castrop. l. c. n. 13. vers. secundo ad verò. Quin & ibidem cum Garc. & Genuens. admittit ne quidem id illicitum, si necesse esset Ordinarium, aliosque dispensantes exire à domicilio suo ad examinandos testes, verificanda narrata, uti & nullatenus illicitum est, si recipiatur pecunia pro stipendio laboris impensi recipiendis testibus, aliisque officiis præstandis in expeditione dispensationum distinctarum à causis matrimonialibus.

4. Resp. Ad quintum: Probabilis est, Simoniam esse, & quidem juris divini, si Parochus pro assistentia matrimonii exigat aut recipiat pecuniam ut pretium assistentiæ, Suar. cit. L. 4. c. 19. circa fin. Castrop. cit. p. 3. n. 5. Pirh. h. t. num. 47. Dato enim, assistentiam illam Parochi non esse actum jurisdictionis, est tamen ex institutione Ecclesiæ annexa officio Parochi, assistitque is tanquam Minister Ecclesiæ, adè quæ spectat ad Ministerium ecclesiasticum, & requiritur vi præcepti ad valorem contractus matrimonii, quatenus is Sacramentum est; ita AA. cit. adè quæ longè aliter ibi præsens ac alii testes, quippe qui purè adsunt ad probandum matrimonium. Videtur nihilominus sentire Castrop. evitari hanc Simoniam consuetudine recipiendi aliquid pro assistentia, dum dicit; si ex hac assistentia matrimonii, vel benedictione nuptiarum aliquid emolumentum, seu stipendium soleat Parocho evenire, posse illum nolle dare licentiam assistendi matrimonio, aut benedicendi nuptias, nisi sibi emolumentum, quod sperabat, compensetur, cum tunc non petat pecuniam pro concessione licentiæ, sed ut se indemnem servet; pro quo citat Sylv. v. Simon. n. 8. §. secundum. Rodrig. c. 58. a. 10. Aragon. q. 100. a. 2. in fin.

Quæst. 78. An Simoniacum sit dare & recipere temporale tanquam pretium pro præstito aut præstando patrocinio, etiam ferendo testimonio in causis spiritualibus?

1. Resp. Ad primum negativè: Nam etsi patrocinium illud, seu advocatio, uti & patrocinatio spectet suo modo ad complementum ecclesiæ